

LPO arkitekter Longyearbyen

SYSSelmanen PÅ SVALBARD

GOVERNOR OF SVALBARD
ГУБЕРНАТОР СВАЛЬБАРДА

Vår saksbehandler:

Lise Loktu
lise.loktu@sysselmannen.no

Vår dato:

10.07.2018

Vår ref: (bes oppgitt ved svar)

18/00676-3

Vedtak i henhold til svalbardmiljøloven § 39 tredje ledd - Endring i utstrekning av sikringssoner for automatisk fredete kulturminner id 93043, 136724 og 131116 og 162111 - Delplan for Bjørndalen og Vestpynten D46 - Longyearbyen, Svalbard

Vi viser til søknad fra LPO Arkitekter datert 04.05.2018, vedrørende endring av sikringssonene til automatisk freda kulturminner i Bjørndalen og Vestpynten utenfor Longyearbyen (vedlegg 1).

LPO Arkitekter søker på vegne av Longyearbyens lokalstyre om endring i avgrensningen av sikringssonene til automatisk fredete kulturminner id 93043, id 136724, id 131116 og id 162111 i Riksantikvarens kulturminnebase Askeladden. Søknad er oversendt i forbindelse med arbeid med delplanen for hytteområdet i Bjørndalen og Vestpynten D46.

Bakgrunn for saken

Automatisk fredete kulturminner id 93043, id 136724, id 131116 og id 162111 inngår i forslag delplanen for hytteområdet i Bjørndalen og Vestpynten D46. I forbindelse med planarbeidet påpeker søker at det er behov for å innskrenke sikringssonene rundt overnevnte kulturminner for å unngå fremtidige konflikter mellom vernebestemmelsene i gjeldende sikringssoner og planlagt bruk for området. Søker har selv sendt inn forslag til ny justering av sikringssonene med begrunnelse for hvert enkelt kulturminne.

Sysselmannen har i epost datert 05.06.2018 vurdert søknaden, og i gitt tilbakemelding om en mer hensiktsmessig avgrensning av sikringssonene, som avviker noe fra søkeres eget forslag (vedlegg 2). LPO Arkitekter har i epost datert 15. juni tilsluttet Sysselmannens forslag til justerte sikringssoner.

Berørte kulturminner

Søknaden omfatter justering av sikringssonene til id 93043-2 (grav), id 136724 (fyrlykt) og 131116 (stein med inskripsjon), og id 162111 (Pettersenhytta/Andreashytta, som aller er automatisk fredet i medhold av svalbardmiljøloven § 39a).

Ifølge § 39 tredje ledd har faste automatisk fredete kulturminner en sikringssone på 100 m utstrekning i alle retninger, så framt Sysselmannen ikke fastsetter en annen avgrensning.

Vurdering

Sysselmannen kan fatte vedtak om endring i utstrekning av sikringssonen til automatisk fredete kulturminner, i henhold til sml. § 39 tredje ledd. Slike vedtak er tidligere gjort i arealer hvor det er store utbyggingsbehov, og hvor sikringssonens utstrekning ikke er avgjørende for å ivareta et godt og hensiktsmessig vern av det automatisk fredete kulturminnet. Innskrenkning av sikringssonen kan også være hensiktsmessig i områder hvor arealinteressene ikke er direkte konflikt med kulturminnet, men hvor det vil være betydelige behov for fortetting eller jevnlig vedlikeholdsarbeid.

Sysselmannen vil som hovedregel ikke vurdere vedtak om innskrenking av sikringssoner for enkelttiltak i mindre fortettingsde områder. Dersom sikringssonens utstrekning er ansett som viktig for å opprettholde et godt vern for det aktuelle kulturminnet, kan Sysselmannen vurdere at det være mer hensiktsmessig at tiltakshaver må søke Riksantikvaren om dispensasjon fra fredningsbestemmelsene for å utføre planlagt tiltak.

[Id 93043-2 \(grav\)](#)

Sysselmannen vurderer at foreslårte sikringssone er hensiktsmessig og formålstjenlig for det aktuelle kulturminnet og bebyggelsen rundt (vei og hytte). Sysselmannen vil fatte vedtak om innskrenking av sikringssone for id 93043 som omsøkt (vedlegg 3).

[Id 136724 \(fyrykt\) og 131116 \(stein med inskripsjon\), og id 162111 \(Pettersenhytta/Andreashytta\)](#)

Når det gjelder id 136724, 131116 og id 162111 er Sysselmannens vurdering at søkeres foreslårte sikringssoner ikke regnes som hensiktsmessig for å ivareta kulturminneinteressene. Området er heller ikke omfattet av et utbyggingsbehov som tilsier at foreslått justering er formålstjenlig med tanke på andre samfunnsbehov knyttet til omkringliggende bebyggelse og infrastruktur. Vurdering av kulturminneinteressene omfatter også skjemmebegrepet, som innebærer å vurdere hvorvidt fare for fortetting rundt kulturminnene kan ødelegge kulturminnenes opplevelsesverdi.

Sysselmannen har foreslått en justering av sikringssonene som ivaretar kulturminneinteressene (vedlegg 4). LPO Arkitekter har i epost datert 15. juni tilsluttet Sysselmannens forslag til justerte sikringssoner. Det er disse som ligger til grunn for dette vedtaket

Vedtak

Med hjemmel i svalbardmiljøloven § 39 tredje ledd vedtar Sysselmannen å endre den automatisk fredete sikringssonen til id 93043, id 136724, id 131116 og id 162111 i henhold til vedlagte kart (vedlegg 3 og 4).

Vedtaket er gyldig fra den dato planen vedtas. Vedtaket skal innarbeides i planen, enten i retningslinjene eller i planbeskrivelsen.

Vedtaket kan påklages til Riksantikvaren innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal stilles til Riksantikvaren, men sendes Sysselmannen innen tre uker fra mottakelsen av vedtaket.

Oppdatert geometri fås ved henvendelse til Sysselmannen eller kan lastes ned fra Riksantikvarens kulturminnebase Askeladden.

Med hilsen

Morten Wedege
miljøvernsjef

Lise Loktu
rådgiver kulturminnevern

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskreven signatur

Mottakere:
LPO arkitekter Longyearbyen

Kopimottakere:
Longyearbyen lokalstyre - LL
Riksantikvaren

Vedlegg:
Vedlegg4_Vedtak_ny_sikringssone_id162111_mfler.pdf
Vedlegg1_Søknad_justering_sikringssoner.pdf
Vedlegg2_Vurdering_søknad_sikringssoner.pdf
Vedlegg3_Vedtak_ny_sikringssone_id93043.pdf

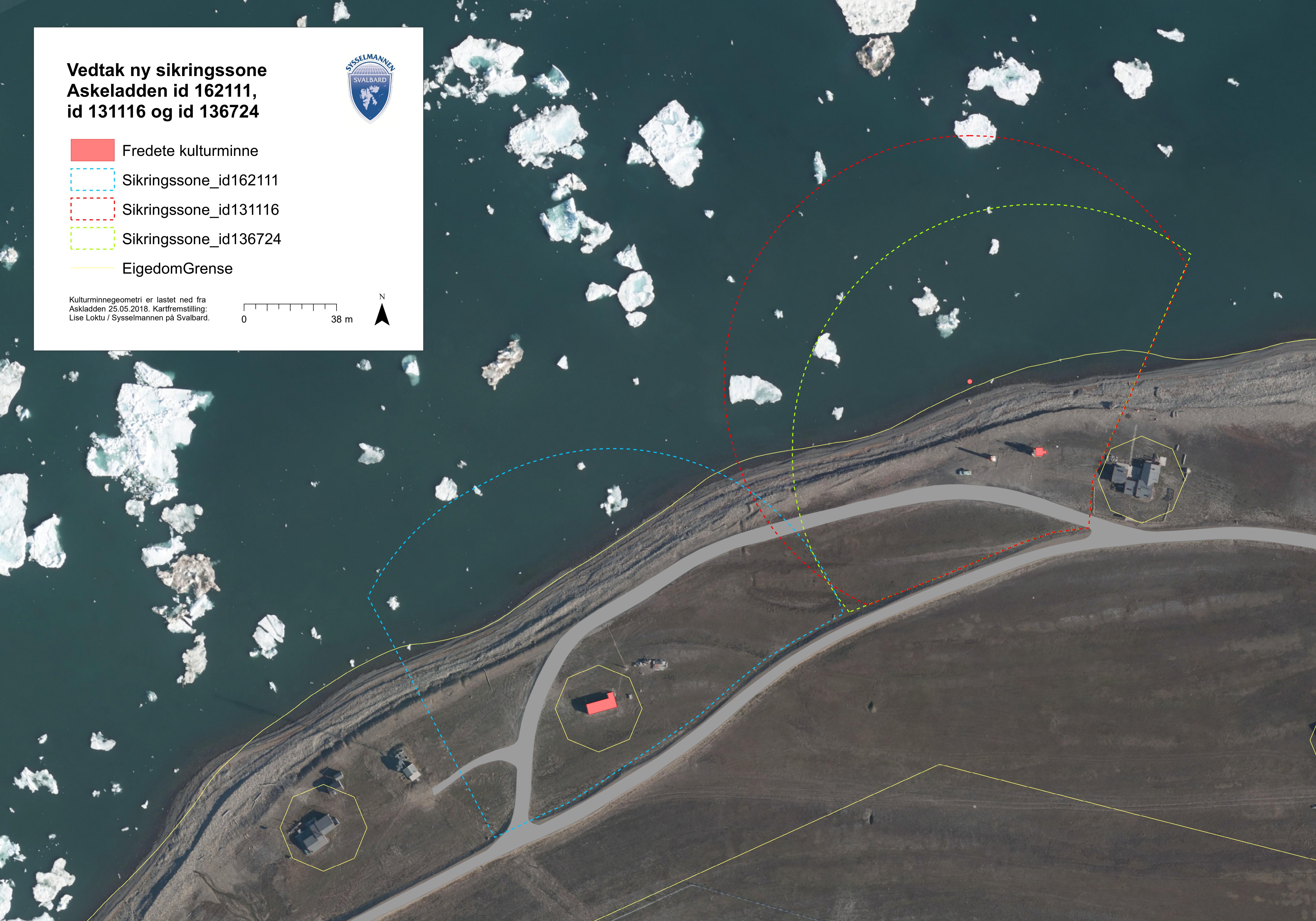
Vedtak ny sikringssone
Askeladden id 162111,
id 131116 og id 136724

- Fredete kulturminne
- Sikringssone_id162111
- Sikringssone_id131116
- Sikringssone_id136724
- EigedomGrense

Kulturminnegeometri er lastet ned fra
Askeladden 25.05.2018. Kartfremstilling:
Lise Loktu / Sysselmannen på Svalbard.

0 38 m

Longyearbyen, 04.mai 2018

LPO nord
Vei 610-4
9170 Longyearbyen

Sysselmannen på Svalbard ved Lise Loktu

T: +47 982 59 282
E: nord@lpo.no
www.lpo.no

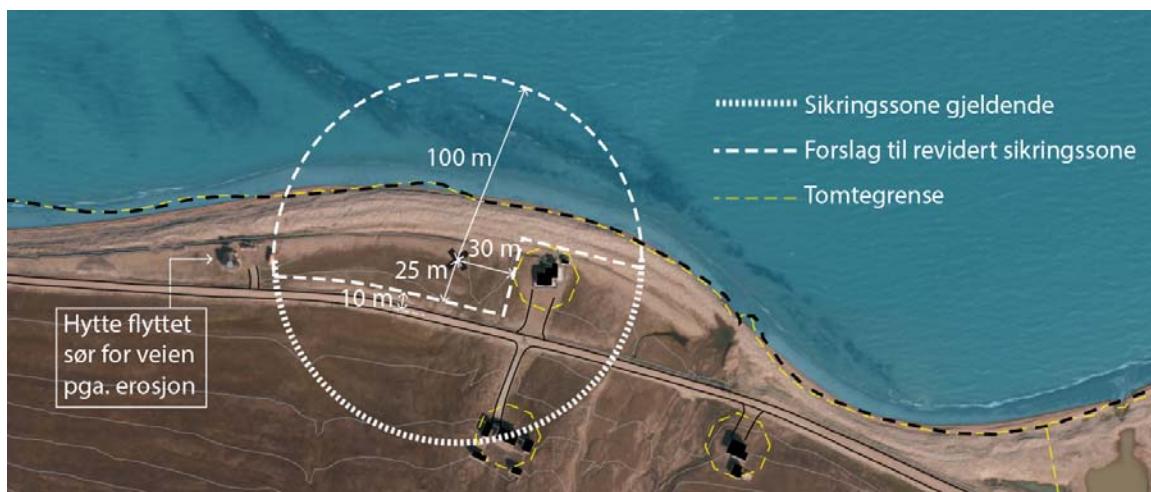
Hovedkontor:
LPO arkitekter
PB 7033 Majorstuen
Rosenborggata 19C
NO-0306 Oslo

NO 934 007 514 MVA

Søknad om justering av sikringssoner Bjørndalen/Vestpynten | Delplan 46

Bjørndalen og Vestpynten

Gjennom arbeidet med delplanen for hytteområdet i Bjørndalen og Vestpynten er det behov for justering av sikringssonene rundt de fredete kulturminnene for å unngå konflikt mellom sikringssone og planlagt bruk. Se forslag til justering med begrunnelse for hvert enkelt kulturminne under.

Forslag til revidert sikringssone for grav like ved Lagunen på Vestpynten

Grav fra før 1946	Automatisk fredet, sikringssone vedtatt	93043-2
<u>Beskrivelse hentet fra Askeladden:</u>		
<p>Graven er godt synlig og ligger i lengderetning NS med lengde 2,5m, bredde 0,8m og 0,10-0,16 m dyp. Graven er dekket av tilmært rektangulære heller 0,4 x 0,2 x 0,06 m. I gravens S ende står en stein 0,8 m høy med rektangulært tverrsnitt 0,16 x 0,04 m ved bakken og 0,07 x 0,04 m i toppen. I graven ligger to isseben og noen små beinrester. Graven er merket med fredningsskilt.</p>		
<u>Bakgrunn for forslag til justering av sikringssone:</u>		
<p>Ønsker å justere sikringssonene for å kunne gjøre tiltak på veien og hyttene som nå ligger innenfor sikringssonene, uten søknad til Sysselmannen, samtidig som vernet av kulturminnet er ivaretatt.</p>		

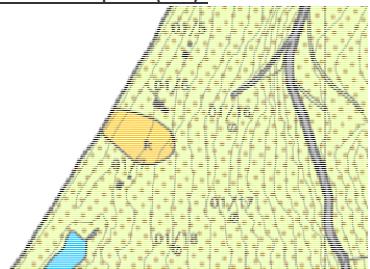
Forslag til revidert sikringssone for stein, fyrlykt og hytte på Vestpynten

I Temaplanen for ferdsel og opplevelser i Longyearbyen legges det opp til ulike stoppesteder langs veien ut til Bjørndalen, der området markert som friluftsområde i kartet over er et av disse. Nærheten til kulturminner kan være med på å formidle historier knyttet til disse. Tiltaket er beskrevet slik i forarbeidet til temaplanen (Kyststien i Longyearbyen - kortreiste opplevelser i natur og kultur):

Vestpynten vindskjul

Vestpynten er foreslått med et signaturvindskjul sammen med en bålpllass. Det er god plass til å parkere biler, og det er et utgangspunkt for mange turgåere som fortsetter på beina videre til Bjørndalen. Tre kulturminner finnes her, noe som kan få konsekvenser for en eventuell plassering av bålplassen.

Vestpynten fyrlykt fra 1933	Automatisk fredet, sikringssone vedtatt	136724-1
<u>Beskrivelse hentet fra Askeladden:</u>		
<i>Beskrivelse fra lokalitet:</i>		
<i>Fyrlykta ligger på strandbrinken på vestsiden av innløpet til Adventfjorden. Ved siden av står ei ny fyrlykt satt opp i 2010. Fyrlykta er en ny type som skal testes ut - se sak fra 2010 i Dokulive.</i>		
<u>Beskrivelse fra Enkeltminne:</u>		
<i>Lykten er en Gasaccumulator LBFA-200. Står på toppen av et firkantet beholderskap i tre. Skapet står på trestolper 6,4 meter over grunnen. Lykten står fortsatt, men gassglimtet er erstattet med elektrisitet.</i>		
<u>Bakgrunn for forslag til justering:</u>		
<i>Ønsker å justere sikringssonene for å legge til rette for at det kan gjøres tiltak på veien, hytta og friluftsområdet som nå ligger innenfor sikringssonene, uten søknad til Sysselmannen, samtidig som kulturminnet er ivaretatt.</i>		
<u>Forslag til ny sikringssone:</u>		
<i>Begrenset sikringssonen til 10 m fra ytterkanten av fyrlykta.</i>		

Avrundet rød Stein med innhugget: G.J.O. 1872.	Automatisk fredet, sikringssone vedtatt	131116-1
Beskrivelse hentet fra Askeladden:		
<i>Beskrivelse fra lokalitet:</i> <i>Rød, avrundet Stein. På steinen er det innhugget: G.J.O. 1872. Teksten sees når det er rim på steinen, ellers ikke.</i>		
<i>Beskrivelse fra Enkeltminne:</i> <i>Avrundet rød Stein med innhugget: G.J.O. 1872. Teksten sees når det er rim på steinen, ellers ikke</i>		
Bakgrunn for forslag til justering: Ønsker å justere sikringssonens for å legge til rette for at det kan gjøres tiltak på teknisk infrastruktur, friluftsområde, parkering og hytter som nå ligger innenfor sikringssonens uten å måtte gå via Sysselmannen, samtidig som kulturminnet er ivaretatt.		
Forslag til ny sikringssone: Begrenset sikringssonens til 10 m fra steinen.		
Pettersenhytta/Andreashytta fra 1938	Automatisk fredet, sikringssone vedtatt	162111-1
Beskrivelse hentet fra Askeladden:		
<i>Fritidshytte. Pettersenhytta, eller Andreashytta som den ble kalt av senere eiere, ble satt opp av Olav Sigurd Pettersen i 1938 som fritidshytte. Hytta besto den gang av nåværende kjøkken og stue.</i>		
Bakgrunn for forslag til justering: Ønsker å justere sikringssonens for å legge til rette for at det kan gjøres tiltak på teknisk infrastruktur, friluftsområde, parkering og hytter som nå ligger innenfor sikringssonens, uten å måtte gå via Sysselmannen, samtidig som kulturminnet er ivaretatt.		
Forslag til ny sikringssone: Begrenset sikringssonens til 10 m fra steinen.		
Steinring Bjørndalen	I gjeldende plan (D7): registrert kulturminne med sikringssone – usikker datering	93044-1
Beskrivelse hentet fra Askeladden:		
<i>Steinring, mulig tuft. Steinringen er tilnærmet rund med en indre diameter på ca. 2.5 m. Den er bygget avstein på ca. 0.60 x 0.40 x 0.10 m. Vollen er fra 0.90 m til 1.0 m bred og ca. 0.20 m høy. I SØ er det en ca 1 m bred åpning. Steinringen er gressbevokst inni. Merknad, 14.12.2015; kulturminnet ikke gjenfunnet under arkeologiske registreringer i 2012 (Kristin Foosnæs, 30.11.2012). Området er svært utsatt for haverosjon. Kulturminnet kan være tapt.</i>		
Problemstilling: Kulturminnet har ikke sikringssone i Askeladden, men ligger inne i gjeldende delplan. Skal dette kulturminnet ha sikringssone?	Utsnitt fra gjeldende delplan (D7): 	

Fra: Lise Loktu
Sendt: 5. juni 2018 11:19
Til: 'Anne Sandnes'
Emne: Svar - Vurdering av søknad om justering av sikringssoner Bjørndalen og Vestpynten - Delplan 46
Vedlegg: Vedtak_ny_sikringssone_id93043.pdf;
Vedtak_ny_sikringssone_id162111_mfler.pdf

Hei,

Vi viser til oversendte søknad om endring av sikringssonene for kulturminner i Bjørndalen og Vestpynten i forbindelse med delplan 46.

Sysselmannen har gjort en vurdering av søknaden, og ber om tilbakemelding før vi fatter vedtak i saken.

Om justering av sikringssone, jf. sml. § 39 tredje ledd

Sysselmannen kan fatte vedtak om justering av sikringssonen til automatisk fredete kulturminner, i henhold til sml. § 39 tredje ledd.

Innskrenking av sikringssonene er et tiltak som tidligere er benyttet i arealer hvor det er store utbyggingsbehov, og hvor sikringssonens utstrekning ikke er avgjørende for å ivareta et godt og hensiktsmessig vern av det automatisk fredete kulturminnet. Innskrenkning av sikringssonen kan også være hensiktsmessig i områder hvor arealinteressene ikke er direkte konflikt med kulturminnet, men hvor det vil være betydelige behov for fortetting eller jevnlig vedlikeholdsarbeid.

Dersom sikringssonens utstrekning er ansett som viktig for å opprettholde et godt vern for det aktuelle kulturminnet, kan Sysselmannen vurdere at det være mer hensiktsmessig å søke Riksantikvaren om dispensasjon fra fredningsbestemmelsene. Sysselmannens vedtak om innskrenking av sikringssone bør fattes i forkant av arealplanen slik at innholdet i vedtaket kan innarbeides i planen, enten i retningslinjene eller i planbeskrivelsen.

Vurdering av søknaden

Søknaden omfatter justering av sikringssonen til id 93043-2 (grav), id 136724 (fyrlykt) og 131116 (stein med inskripsjon), og id 162111 (Pettersenhytta / Andreashytta). Søker har oversendt en god og informativ søknad, med forslag til ny sikringssone på de nevnte kulturminner.

I tillegg ber søker om tilbakemelding på hvorvidt id 93044 (steinring) skal ha sikringssone.

Id 93043-2 (grav)

Sysselmannen vurderer at foreslalte sikringssone er hensiktsmessig og formålstjenlig for det aktuelle kulturminnet og bebyggelsen rundt (vei og hytte). Sysselmannen vil fatte vedtak om innskrenking av sikringssone for id 93043- som omsøkt (se vedlagt kart). Vedtaket oversendes i en egen epost.

Id 136724 (fyrlykt) og 131116 (stein med inskripsjon), og id 162111 (Pettersenhytta / Andreashytta)

Når det gjelder id 136724, 131116 og id 162111 er Sysselmannens vurdering at søkers foreslalte sikringssoner ikke regnes som hensiktsmessig for å ivareta kulturminneinteressene. Området er heller ikke omfattet av et utbyggingsbehov som tilsier at foreslått justering er formålstjenlig med tanke på

andre samfunnsbehov knyttet til omkringliggende bebyggelse og infrastruktur. Vurdering av kulturminneinteressene omfatter også skjemmebegrepet, som innebærer å vurdere hvorvidt fare for fortetting rundt kulturminnene kan ødelegge kulturminnenes opplevelsesverdi.

Sysselmannen vil ikke fatte vedtak om innskrenket sikringssone som søker har foreslått for id 136724, 131116 og id 162111. Sysselmannen har imidlertid foreslått justering av sikringssonene som ivaretar kulturminneinteressene (se vedlagte kart). Sysselmannen ber om tilbakemelding på om det er ønskelig løsning for søker, og vil etter tilbakemelding fatte et evt. vedtak om disse innskrenkningene.

id 93044 (steinring)

Kulturminnet er tapt og skal ikke framstilles i planen, derav heller ingen sikringssone.

Dispensasjon fra fredning, jf. sml. § 44 første og fjerde ledd

For å opprettholde et godt vern for de aktuelle kulturminnene id 136724, 131116 og id 162111, vurderer Sysselmannen at det være mer hensiktsmessig å søke Riksantikvaren om dispensasjon fra fredningsbestemmelsene for å utføre planlagte tiltak i området. Det er Riksantikvaren som er dispensasjonsmyndighet, men søknaden oversendes Sysselmannen som skal forberede saken for Riksantikvaren og gjøre en tilrådning.

De planlagte tiltakene er knyttet til friluftsområdet og er ansett som positivt for området, og det bør være mulig å gjennomføre tiltak som ivaretar både kulturminneinteressene og friluftsinteressene. En dispensasjonssøknad bør inneholde en god beskrivelse av ønsket tiltak, samt gode kart som viser utstrekningen av tiltakene.

Det anbefales at dispensasjon fra fredning avklares i planprosessen, og før planen vedtas.

Riksantikvarens dispensasjonsvedtak skal i tilfelle innarbeides i bestemmelsene til planen, med eventuelle vilkår for dispensasjonen. Vedtaket må utformes slik at det blir samsvar mellom planens rettvirkninger og rettvirkningene knyttet til kulturminnene.

Eksempel på tekst (må følge Riksantikvarens vedtak):

H770_1 Båndlegging etter sml. kapittel V

Innenfor båndleggingssone H770_1 er det et automatisk fredet kulturminne, id XXXXXX Taubanebukk. Riksantikvaren har fattet vedtak om dispensasjon fra fredningsbestemmelsene for tiltak som XXX (opplisting av tillate tiltak). Tillatelsen er gitt uten vilkår.

Fremstilling i planen - båndleggingssone 770 kombinert med andre formål

Som hovedregel er båndleggingssone 770 uforenlig i kombinasjon med andre arealformål som innebærer brudd på sml. kap. V, med mindre det foreligger et dispensasjonsvedtak fra Riksantikvaren. Plansystemet på Svalbard er likevel slik at det er mulig å kombinere båndleggingssone 770 med andre arealformål, uten at dette har konsekvenser for kulturminnenes fredningsstatus. Det kan være tilfeller hvor det er nødvendig å kombinere båndleggingssone 770 med andre arealformål. Dette er særlig i de tilfellene hvor detaljnivået i planen ikke samsvarer med krav til dispensasjonssøknad. Arealbruken vil imidlertid ikke vil være avklart før Riksantikvaren har fattet vedtak i saken.

For å få en hensiktsmessig plan anbefaler vi derfor at arealformål masseuttak i sikringssonene til kulturminnene tas ut av planen, og at eventuelle behov for masseuttak heller inngår i en dispensasjonssøknad for ønsket tiltak i området. Det anbefales at området som omfattes av sikringssonene settes av som friluftsområde som helhet.

Videre saksgang

Vi ber om tilbakemelding fra søker før vi fatter vedtak i saken.

Sysselmannen vil oversende ny geometri for sikringssone til de aktuelle kulturminnene etter vedtak er gjort.

Ta gjerne kontakt for spørsmål.

Vennlig hilsen/Best regards

Lise Loktu

Rådgiver kulturminneforvaltning - arkeologi/ Adviser

Sysselmannen på Svalbard/The Governor of Svalbard

P.O.Box 633, N-9171 Longyearbyen

Telefon: +47 79 02 43 19/+47 93 02 50 22

Fax: +47 79 02 11 66

lise.loktu@sysselmannen.no

www.sysselmannen.no

Vi er en miljøfyrtårnbedrift. Fint om du ikke skriver ut denne e-posten.

**Vedtak ny sikringssone
Askeladden id 93043 (grav)**

- Sikringssone_id93043
- Fredete kulturminne
- EigedomGrense

Kulturminnegeometri er lastet ned fra
Askeladden 25.05.2018. Kartfremstilling:
Lise Loktu / Sysselmannen på Svalbard.

0 32 m

